Suomen Yleislääkärit GPF ry

Lausunto

15.09.2023 VN/21301/2023

Asia: VN/21301/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi hoitotakuusta

Lausunnonantajan lausunto

Onko vastaaja

Ammattijärjestö

Kannatatteko hoitoon pääsyn 7 vuorokauden enimmäisajasta luopumista ja 14 vuorokauden säätämistä pysyväksi hoitoon pääsyn enimmäisajaksi perusterveydenhuollon avosairaanhoidossa?

Kyllä

Mitä toimia alueellanne/toiminnassanne on tehty ja ollaan tekemässä 14 vuorokauden hoitotakuuseen pääsemiseksi?

-

Mitä haasteita alueellanne on tiukentuvan hoitotakuusääntelyn noudattamisessa?

-

Miten arvioitte tilanteen kehittyvän?

-

Avovastaus

Suomen yleislääkärit GPF ry esitti huolensa jo edellisen hallituksen aikana hoitotakuulainsäädännön vaatimuksista ja sen ajankohdasta etenkin liittyen hyvinvointialueiden toiminnan aloittamiseen, koronan vuoksi syntyneeseen hoitovelkaan sekä perusterveydenhuollon resurssipulaan sekä erityisesti terveyskeskuslääkärien riittämättömään virkamäärään.

Kuten esityksessä on todettu, lääkärivaje on kasvanut viime vuosina ja sen ohella erikoissairaanhoito siirtää jatkuvasti tehtäviään perusterveydenhuoltoon ilman tarvittavaa resurssin siirtoa. Etenkin terveyskeskuksissa lääkärivaje on pahinta viimeiseen 15 vuoteen Suomen Lääkäriliiton

Terveyskeskusten lääkäritilanne 2022 –tutkimuksen perusteella. Erityisen huolestuttavaa on kuitenkin esityksessäkin huomioitu hoidon jatkuvuuden lasku.

Hoidon jatkuvuuden toteutuessa hoidon laatu paranee, joka näkyy erikoissairaanhoidon tarpeen vähenemisenä ja siten myös kustannusten kasvun hillitsemisenä. Samoin kasvaa myös terveyskeskuslääkärien työtyytyväisyys.

Tämänhetkinen terveyskeskuksissa työskentelevien yleislääketieteen erikoislääkärien pieni määrä (vain neljännes kokonaistyövoimasta) ei ole riittävä, jotta hoidon laatu säilyisi, hoidon jatkuvuus sekä uusien erikoislääkärien koulutus ja ohjaus perusterveydenhuollossa voisi toteutua riittävästi.

Kannatamme lämpimästi Hoidon jatkuvuusmallin laajamittaista käyttöönottoa. Parempi hoidon saatavuus mahdollistaa paremmin henkilökohtaisen hoitosuhteen jatkuvuuden, mikä on kokeneille lääkäreille ja yleislääketieteen erikoislääkäreille erittäin vahva vetovoimatekijä.

Hoitotakuun toteutukselle tulisi taata riittävät resurssit terveyskeskuksiin, jotta se toteutuisi palvelujärjestelmää tukien eikä sitä heikentäen palvelusetelien ja ostopalvelujen avulla, jotka eivät tue hoidon jatkuvuutta. Kaksi viikkoa on sopivan pitkä aika, koska tätä nopeampi hoitoon pääsy saattaa myös lisätä ylidiagnostiikkaa ja tarpeettomia tutkimuksia, kun moni koetuista terveysongelmista saattaa kuitenkin väistyä itsestään muutaman päivän sisällä.

Hoitotakuun pidentäminen kahteen viikkoon ei heikennä merkittävästi väestön terveydentilaa, koska hoidon tarpeen arvio kuitenkin aina tehdään ja tarvittaessa aloitetaan jo siinä vaiheessa tarvittavat tutkimukset, hoitokokeilut ja mittaukset. Nämä myös vievät oman aikansa ja niiden tekeminen etukäteen sujuvoittaa myös hoitoprosessia lääkärin vastaanotolla. Kiireelliset asiat hoidetaan joka tapauksessa aina samana päivänä.

Järkevä terveydenhuoltopalveluiden käyttö tuottaa terveyshyötyä sekä tarpeellista tietoa hoidon ja seurannan kannalta. Terveydenhuoltojärjestelmä saa paremmat mahdollisuudet joustaa palvelujen tarjoamisessa, kun hoitotakuu on kaksi viikkoa.

Terveyskeskusten pitkäaikainen ahdinko huomioiden Suomen yleislääkärit GPF ry kannattaa hallituksen ehdotusta siitä, että perusterveydenhuollon hoitotakuu olisi kaksi viikkoa. Yleislääketieteen hoidon laadun kannalta se on riittävä aika ja lisäksi se tukee hoidon jatkuvuutta paremmin kuin yksi viikko. Hoidon jatkuvuuden parantaminen puolestaan toimii vetovoimaa lisäävänä ja pysyvyyttä tukevana tekijänä perusterveydenhuollossa toimiville yleislääkäreille.

Puhakka Jaana

Suomen Yleislääkärit GPF ry - Joonas Joensuu, yleislääketieteen erikoislääkäri, terveyspoliittisen ryhmän pj, Suomen Yleislääkärit GPF ry, Jaana Puhakka, yleislääketieteen ja terveydenhuollon erikoislääkäri, puheenjohtaja, Suomen Yleislääkärit GPF ry